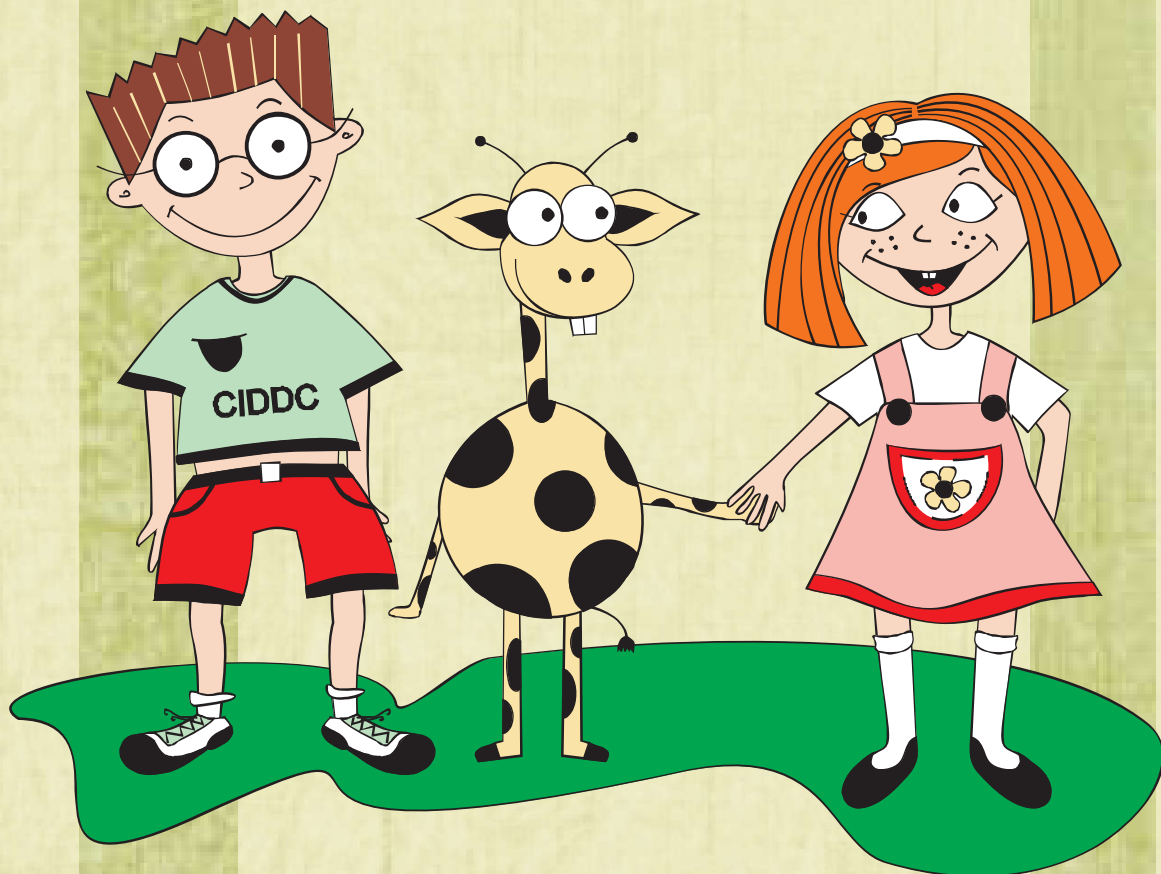
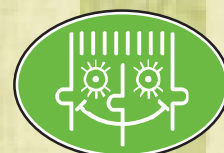

PARTICIPĂ!

PRACTICI DE SUCCES ÎN PROIECTUL „SPECIAL OLYMPICS - PARTICIPĂ!”

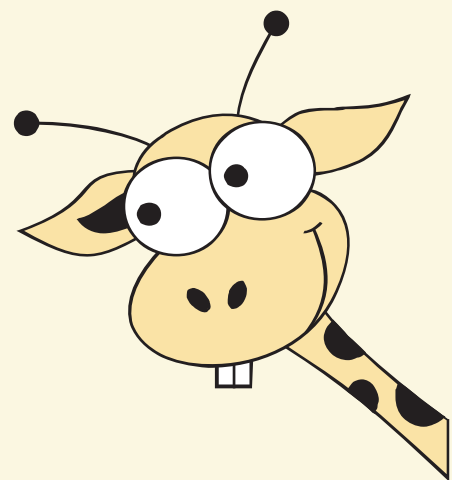
Centrul de Informare și Documentare
privind Drepturile Copilului

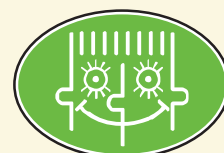
CIDDC

PARTICIPĂ!

PRACTICI DE SUCCES ÎN PROIECTUL „SPECIAL OLYMPICS - PARTICIPĂ!”

Centrul de Informare și Documentare
privind Drepturile Copilului

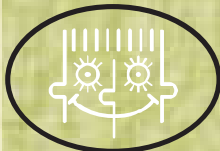

CIDDC

Special Olympics - Participă!

Ghidul Practici de succes „Participă!” apare în cadrul proiectului „Special Olympics - Participă!”, realizat de Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC), în colaborare cu Ministerul Educației și Tineretului al Republicii Moldova.

Realizare: Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului

CIDDC

Suținere:

- Asociația pentru Caritate și Asistență Socială „ACASĂ”
- Fundația JANIVO din Olanda
- Ambasada Regatului Norvegiei la București. Programul de Granturi Mici pentru Republica Moldova

Opiniile exprimate în această publicație nu reflectă neapărat punctele de vedere ale agențiilor finanțatoare.

Acest ghid poate fi găsit la adresa:

Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului

str. Eugen Coca 15, Chișinău, MD-2008, Republica Moldova

Tel./Fax: (+373 22) 71.65.98, 74.78.13, 74.46.00

E-mail: ciddc@yahoo.com

www.childrights.md

CUPRINS

Context	4
Includerea socială - obiectiv al CIDDC	5
Proiectul „Special Olympics - Participă!”	9
Activități de timp liber	
Fotbal unificat	16
Ansamblu vocal	21
Confecționarea măștilor de circ, costumelor și mingilor de jonglare	23
Artă plastică și aplicații din piele	26
Confecționarea felicitărilor de Anul Nou	29
Ateliere de preparare a mâncării și dulciurilor	31
Dansuri populare	33
Acțiuni de protejare a mediului	36
Olimpiada Activităților de Timp Liber	39
Anexe	
Activități în proiectul „Special Olympics - Participă!”	43
Chestionar de evaluare a intereselor și necesităților copiilor	44
Manualul Participă!	45
Resurse consultate	47

Context

Această publicație a apărut în cadrul proiectului „Special Olympics - Participă!”, desfășurat de Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC), cu susținerea Ambasadei Norvegiei la București și Asociației de Caritate și Asistență Socială „ACASĂ”, din fondurile Fundației Olandeze Janivo. Proiectul s-a desfășurat în perioada iunie 2007 - iunie 2008 în 5 localități din Republica Moldova, în care există școli auxiliare.

Culegerea prezintă activități diverse după conținutul lor și durata pe care au avut-o în cadrul proiectului. Fie că au pus accent pe dezvoltare de abilități și talente, distracție sau odihnă, toate atelierile au ținut la stabilirea unei legături dintre copiii cu nevoi speciale și semenii lor din comunitate. Indiferent dacă activitățile s-au desfășurat pe parcursul câtorva luni sau au fost de unică durată, s-a constatat că participarea la acestea a crescut încrederea în sine a copiilor, i-a motivat să se implice, să-și organizeze mai bine timpul, să învețe lucruri noi și să stabilească relații de prietenie.

Experiența CIDDC de lucru în cadrul acestui proiect poate fi utilă pentru desfășurarea activităților de dezvoltare a diferitor abilități, organizare de activități comunitare și de timp liber pentru copiii cu nevoi speciale.

Materialul este adresat profesorilor și educatorilor din școlile auxiliare și școlile generale, grupurilor de inițiativă și tuturor persoanelor care vor să contribuie la integrarea socială a copiilor cu dizabilități intelectuale.

Includerea socială - obiectiv al CIDDC

Viziunea CIDDC este o lume în care fiecare copil este tratat cu demnitate și respect, își exprimă și realizează liber propriile idei, participă în luarea deciziilor care îl afectează în familie, școală, comunitate, beneficiază de servicii care răspund nevoilor și intereselor lui.

Fiecare din noi este unic și are locul său într-o societate. Pentru un copil, să învețe cum să se integreze în societate este la fel de important ca și să învețe a citi și a scrie. Să fii integrat înseamnă să faci parte din comunitate și să te implici activ în viața ei.

Învățând copilul să se integreze, îl ajutăm să fie acceptat așa cum este, să aibă încredere în sine și să se bucure de interacțiunea cu alți oameni. Chiar dacă s-ar putea să fie un elev cu performanțe scăzute, copilul cu dificultăți intelectuale este apt să devină membru deplin al societății. Un copil cu dizabilitate are acest potențial!

Dizabilitatea intelectuală este în continuare înconjurată de multe idei negative și mituri care fac ca așteptările oamenilor față de aceste persoane să fie foarte scăzute. Limitele noastre de înțelegere îi împiedică să se dezvolte. Un copil cu nevoi speciale, cărui i s-au oferit oportunități de dezvoltare și de participare la viața comunității, are șansa să devină un adult independent, de succes. Protejarea exagerată a acestor copii îi izolează de ceilalți. Includerea socială

răspunde nevoii permanente a copiilor să comunice cu cei de vârsta lor și le oferă posibilitatea să-și dezvolte multe abilități: autocunoaștere, încredere și stimă de sine, stabilire de scopuri personale, controlul emoțiilor, înțelegerea și respectarea diversității, cooperare ș.a. Copiii vor utiliza aceste beneficii în viața de zi cu zi acasă, la școală, în comunitate.

Temelia integrării sociale

1. Recunoașterea

Este important ca persoanele cu nevoi speciale și grupurile pe care acestea le formează să fie recunoscute și respectate. Copiii cu dizabilități au nevoie să fie acceptați ca persoane deosebite, care sunt diferite de ceilalți copii prin dezvoltarea lor. Doar așa îi încurajăm să se dezvolte în continuare.

2. Dezvoltarea

Cultivarea capacităților și abilităților copiilor cu dizabilități constituie un mijloc de a le asigura integrarea. Putem contribui la o viață mai bună a copiilor și adulților cu nevoi speciale prin respectul nostru pentru alegerile pe care aceștia le fac în viață.

3. Implicarea și asumarea responsabilităților

Copiii și adulții cu nevoi speciale au dreptul să participe la luarea deciziilor care îi afectează pe ei, pe membrii familiilor lor sau comunitatea în care trăiesc. Noi trebuie să le oferim sprijinul necesar pentru această implicare.

4. Apropierea

Copiii vor relaționa mai bine cu alte persoane dacă vor avea cât mai multe ocazii de a comunica și interacționa direct și vor petrece timp împreună, aflându-se într-un spațiu prietenos.

5. Materiale necesare

Copiii se vor implica mai mult în activitățile din școală și comunitate dacă vor dispune de echipament și materiale care le sunt necesare pentru aceasta.

Mesaje pozitive despre copiii cu dizabilități

- ✦ Copiii cu o dizabilitate intelectuală au sentimente și emoții ca toți ceilalți și trebuie tratați cu dragoste și respect. Acești copii se deosebesc doar prin faptul că învață mai greu în majoritatea domeniilor. Acest lucru nu înseamnă că ei nu pot învăța, doar că ei urmează un ritm diferit și au nevoie de metode deosebite pentru a învăța pe parcursul întregii lor vieți.
- ✦ Stima de sine a copiilor se îmbunătățește considerabil dacă ei știu și simt că fac parte dintr-o comunitate și eforturile lor sunt remarcate, recunoscute. Un simplu „Mulțumesc!” sau un cuvânt de laudă și încurajare „Bravo!”, „Ai reușit!”, „Știi că poți!” pot schimba lucrurile.
- ✦ Evitarea cuvintelor negative despre copiii cu

dizabilități ne ajută să eliminăm stereotipurile despre ei. În loc de „invalid” putem spune „un copil care folosește scaunul cu rotile”, în loc de „surd și mut” putem folosi „dificultăți de auz și vorbire”, în loc de „handicapat” sau „retardat” - „copil cu dizabilitate intelectuală”.

- ❖ Acordați acestor copii șansa să se afirme și să-și exprime gândurile și emoțiile. Implicați copiii cu și fără dizabilități în aceleași activități și încurajați lucrul în grup. Ei ar trebui să interacționeze în cât mai multe moduri posibile. Consultați copiii la planificarea activităților școlare și extrașcolare.
- ❖ Sensibilizați și alte persoane cu referire la necesitățile speciale ale copiilor cu dizabilități. Vorbiți despre diferențe și toleranță în cadrul diferitor adunări și în discuțiile individuale.

Proiectul „Special Olympics - Participă!”

Scop

În perioada decembrie 2007 - mai 2008, în 5 comunități din Republica Moldova, au activat ateliere extracurriculare pentru copiii din școlile auxiliare și cei din comunitate. Scopul acestor activități a constat în facilitarea comunicării dintre acești copii, prin implicarea lor în planificarea și desfășurarea atelierelor de petrecere a timpului liber. Activitățile au beneficiat de suport material din partea CIDDC și a administrațiilor școlilor din fiecare comunitate.

Activități de timp liber

Principala condiție în organizarea activităților a fost participarea la ele a copiilor din ambele școli din comunitate. Printre activitățile de timp liber desfășurate în cadrul proiectului au fost (Anexe):

- ★ fotbal unificat
- ★ muzică
- ★ confecționarea măștilor de circ, costumelor și mingilor de jonglare
- ★ artă plastică și aplicații din piele
- ★ confecționarea felicitărilor de Anul Nou
- ★ ateliere de preparare a mâncării și dulciurilor
- ★ dansuri populare

- ★ acțiuni de protejare a mediului
- ★ cinema club
- ★ confecționarea păpușilor de teatru
- ★ Miss Meșterița
- ★ concurs „Cel mai frumos om de zăpadă”

Participanți

Desfășurarea atelierelor a fost coordonată de 20 de profesori din ambele școli, cu suportul managerilor adjuncți pe educație și al reprezentanților Direcțiilor Generale Raionale Învățământ, Tineret și Sport.

În fiecare dintre localități, o echipă de educatori de la egal la egal, împreună cu un coordonator adult, a facilitat implicarea în activitățile extracurriculare a copiilor din școala auxiliară și școala din comunitate. În total, au activat 5 echipe de educatori de la egal la egal, fiecare formată din 6 copii, elevi ai claselor a VII-a - a X-a.

La activitățile de timp liber au participat în total 350 de copii, dintre care 270 sunt elevi ai școlilor auxiliare din următoarele localități: s. Visoca r. Soroca, or. Mărculești r. Florești, s. Crihana Veche r. Cahul, or. Telenești și Sărata Galbenă r. Hîncești.

Zece voluntari ai CIDDC, majoritatea studenți sau absolvenți ai facultății de asistență socială și având experiență de lucru cu copii, au contribuit la buna desfășurare a proiectului.

Strategii de succes ale proiectului

1. Evaluarea nevoilor și intereselor copiilor

Toate activitățile de timp liber, cu excepția fotbalului unificat, au fost organizate în urma evaluării dorințelor copiilor din școlile auxiliare și a celor din comunitate (Anexe). În procesul de creare a atelierelor a avut importanță și disponibilitatea adulților de a coordona activitatea acestora. Totuși, datorită faptului că opiniile copiilor au fost consultate, ei s-au implicat activ, contribuind la toate etapele de desfășurare a activităților, inclusiv planificarea și organizarea lor.

2. Principiul participării voluntare

Adulții care au activat în calitate de antrenori ai echipelor de fotbal și coordonatori ai activităților de timp liber, precum și educatorii de la egal la egal s-au implicat voluntar în proiect. Acești oameni au dedicat o parte din timpul și efortul personale pentru a contribui la integrarea socială a copiilor cu nevoi speciale.

Oamenii își oferă timpul pentru voluntariat nu doar pentru ca să fie apreciați, ci și din alte motive:

- ✪ a întâlni noi oameni și a-și face prieteni;
- ✪ a contribui la rezolvarea unei probleme din comunitate;
- ✪ a învăța ceva nou și a-și forma deprinderi utile pentru viitor;
- ✪ a face ceva diferit;
- ✪ a se simți util;
- ✪ a ajuta o altă persoană;
- ✪ a fructifica aptitudinile personale;
- ✪ a întâlni persoane importante din comunitate;
- ✪ a-și asuma o responsabilitate;

- ⊛ a câștiga experiență în vederea obținerii unui serviciu mai bun;
- ⊛ a-și folosi cunoștințele în practică;
- ⊛ a-și ocupa cu ceva timpul liber;
- ⊛ a face față unor noi provocări.

3. Activitatea educatorilor de la egal la egal

Educatorii de la egal la egal au fost instruiți în cadrul a două stagii, la care s-a discutat despre următoarele subiecte:

- Educația de la egal la egal
- Comunicarea și rezolvarea de conflicte
- Mișcarea Special Olympics
- Sportul Unificat®
- Noțiuni despre dizabilitatea intelectuală
- Voluntariatul
- Explorarea comunității
- Metode și tehnici interactive de lucru cu copiii
- Activități comunitare de timp liber
- Elaborarea unui plan de acțiune
- Monitorizarea activităților de timp liber
- Documente de evidență și raportare a activităților

Având suportul coordonatorilor adulți, echipele de educatori de la egal la egal și-au asumat responsabilitățile:

- ⊛ de a informa semenii din școlile generale despre Mișcarea Special Olympics și posibilitatea de a participa la diferite activități de timp liber împreună cu copiii din școlile auxiliare;
- ⊛ de a planifica, organiza și evalua activități pentru

copiii din școala auxiliară și copiii din școala din comunitate.

Pentru realizarea acestor sarcini, educatorii de la egal la egal au avut la dispoziție un set de activități interactive care aveau ca scop informarea și încurajarea semenilor și un set de materiale birotice, pentru desfășurarea orelor cu colegii.

4. Pregătirea copiilor pentru activități în comun

Echipele de educatori de la egal la egal au facilitat comunicarea dintre copiii din școlile auxiliare și semenii lor din comunitate. Membrii acestor echipe au motivat copiii să activeze împreună în ateliere, să se împrietenească, să-și organizeze timpul liber interesant, să facă schimb de informații în diverse domenii.

Educatorii de la egal la egal au organizat în cadrul școlilor din care vin câte patru lecții¹, în cadrul cărora și-au informat colegii despre: stereotipurile care există în societate și felul în care acestea afectează oamenii, discriminarea și modul în care o putem depăși, istorii de viață ale atleților Special Olympics, care demonstrează că persoane cu nevoi speciale din toată lumea ating succese în sport. În acest fel, copiii fără dizabilități care s-au implicat în activitățile de timp liber împreună cu copiii din școlile auxiliare, au reușit să înțeleagă mai bine ce înseamnă dizabilitatea intelectuală, să-i accepte pe copiii cu nevoi speciale așa cum sunt și să stabilească relații de încredere cu ei.

¹ adaptare a programului Participă!, elaborat de Organizația „Special Olympics” (Anexe)

Rezultatele proiectului

Adulții care au coordonat activitatea echipelor de educatori de la egal la egal și a atelierelor de timp liber au constatat că în comportamentul copiilor s-au produs multe schimbări:

- ★ Copiii din ambele școli au reușit să stabilească relații bazate pe comunicare, prietenie și încredere.

„Copiii au devenit mai prietenoși cu cei din jur, în special s-au îmbunătățit relațiile lor cu copiii din comunitate.”

„Relația care există între copii este una de prietenie, bazată pe încredere, afecțiune și respect.”

„... de fiecare dată când copiii se întâlnesc, se îmbrățișează.”

„Împreună ei realizează lucruri interesante.”

„Tot mai evident se observă legăturile colegiale dintre jucători, ajutorul reciproc în timpul meciurilor și nu numai.”
- ★ Copiii din comunitate au devenit mai toleranți față de semenii lor din școlile auxiliare și receptivi la problemele cu care aceștia se confruntă.

„Ei sunt toleranți, îi acceptă, comunică cu ei, îi apreciază.”

„Au înțeles că toți copiii sunt la fel de importanți, indiferent de dizabilitățile lor.”

„Noi, voluntarii, îi respectăm și îi ajutăm să-și dezvolte deprinderi după propriile interese.”

„Copiii cu dizabilități sunt în primul rând copii, cu aceleași necesități și drepturi ca și toți copiii.”
- ★ Copiii din școlile auxiliare și-au ridicat stima față de sine, au căpătat încredere în propriile forțe și au învățat să-și depășească emoțiile.

„Copiii se simt mai importanți, apreciați, s-au afirmat.”

„Ei sunt mai încrezuți în forțele proprii, mai îndrăzneți.”

„Au devenit mai curajoși, sunt susținuți de grup acum.”

„Copiii de la școala auxiliară devin mai îndrăzneți, mai insistenți.”

„Ei au devenit persoane mai echilibrate, au căpătat siguranță, stabilitate emoțională.”

★ **Copiii din școlile auxiliare au devenit mai sociabili, descătusați și toleranți în relațiile cu colegii.**

„Copiii sunt mai activi acum, cu inițiativă, mai prietenoși, mai comunicabili.”

„Copiii au devenit mai prietenoși, mai organizați, le-a sporit interesul de a activa în comun cu elevii de la liceu.”

„Băieții se simt tot mai descătusați în relații atât pe terenul de fotbal, cât și în afara lui.”

★ **Copiii și-au dezvoltat mai multe deprinderi practice.**

„Ei știu să-și pregătească bucate simple, să normeze produsele, să dozeze timpul de preparare a bucatelor.”

„Acum ei pot să coopereze, să fie o echipă.”

„A sporit responsabilitatea lor și autodisciplina.”

„Ei au învățat să-și planifice mai bine timpul liber.”

„Copiii pot folosi culorile pentru efectuarea unui desen, pot face o gazetă de perete.”

„Copiii au învățat să aducă în ordine mediul înconjurător.”

Iată câteva dintre opiniile copiilor care au beneficiat de atelierele de timp liber:

„Mi-am făcut mulți, mulți prieteni la școala auxiliară.”

„Antrenorul m-a ajutat să înțeleg ce este o echipă adevărată.”

„Acum știu să joc fotbal profesionist, voi deveni un fotbalist renumit.”

„Îmi place să fac mâncare, eu cred că am să merg să învăț de bucătar.”

„Am făcut biscuiți și am servit colegii din clasă.”

„Am fost foarte bucuroasă când am reușit să jonglez cu trei mingi în același timp.”

„M-am învățat mai mult să zâmbesc, să mă cunosc pe mine și să apreciez tot ce învăț.”

„Îmi place să-mi petrec timpul liber interesant și folositor.”

Activități de timp liber

FOTBAL UNIFICAT

Spațiu

- Crihana Veche, Cahul
- Mărculești, Florești
- orașul Telenești
- Sărata Galbenă, Hîncești
- Visoca, Soroca

Desfășurare

Ideea fotbalului unificat constă în faptul că în componența echipelor care îl practică intră copii cu și fără dizabilități. Astfel, echipele de fotbal unificat din cele 5 localități au avut câte 20 de membri, 14 dintre care învață în școala auxiliară, iar 6 - în școala generală. La fotbal unificat au participat elevi din clasele a VI-a - a VIII-a.

Câte doi adulți din fiecare comunitate, unul fiind din școala auxiliară și celălalt - din liceu, au fost instruiți despre Programul Special Olympics, metodele utilizate

În fotbalul unificat, tehnicile de evaluare a performanței echipei de fotbal și modalitățile de motivare și încurajare a copiilor. Acești profesori au coordonat activitatea echipelor de fotbal, adică formarea, antrenamentele și participarea la competiții. Antrenorii au selectat copiii și au elaborat un plan de desfășurare a antrenamentelor echipelor. Aceste antrenamente aveau loc de câteva ori pe săptămână pe terenul de fotbal din comunitate, iar pe timp de iarnă, în sala de sport.

Printre regulile de care s-au condus echipele de fotbal în activitatea lor au fost:

- ★ Jucătorii dintr-o echipă trebuie să fie aproximativ de aceeași vârstă;
- ★ Jucătorii dintr-o echipă trebuie să aibă aproximativ aceleași abilități fizice;
- ★ Desfășurarea cu regularitate a antrenamentelor;
- ★ Durata meciurilor de competiție este de 20 de minute (10 minute pe repriză);
- ★ Schimbarea frecventă a jucătorilor din teren, pentru a evita suprasolicitarea lor;
- ★ Încurajarea verbală a tuturor jucătorilor, indiferent de performanțele lor.

Atunci când echipele și-au exersat tehnica de joc, antrenorii au decis să organizeze competiții locale și regionale de fotbal. La meciuri au fost invitați elevi, părinți și alți membri ai comunității. Antrenamentele și competițiile au oferit copiilor oportunități să-și dezvolte deprinderile fizice, să-și demonstreze curajul, să lucreze în echipă și să stabilească relații de prietenie.

Competiția Națională de Fotbal Unificat

Competiția Națională de Fotbal Unificat s-a desfășurat la Chișinău în două ediții (2007, 2008). Scopul acestui eveniment a fost promovarea includerii sociale a copiilor cu dizabilități intelectuale prin intermediul fotbalului. Competiția Națională a facilitat schimbul de experiență dintre elevii diferitor instituții și a permis demonstrarea performanțelor atinse de echipele mixte de fotbal.

La fiecare dintre edițiile Competiției Naționale de Fotbal Unificat, care au durat câte 2 zile, au participat 100 de copii din clasele a VI-a - a VIII-a din comunitățile implicate și 10 antrenori de fotbal. Întrecerea a avut loc în spiritul prieteniei, toate echipele simțind suportul educatorilor de la egal la egal din proiect și al voluntarilor CIDDC.

În funcție de locul ocupat în clasament, echipele mixte de fotbal au fost premiate cu mențiuni și cupe.

Materiale utilizate

- echipament sportiv pentru fiecare jucător: pantaloni scurți, tricou, jambiere, ghete de fotbal, apărători; un teren de fotbal sau o sală de sport potrivite pentru antrenamente; mingi de fotbal; cartonașe roșii și galbene.

Este interesant că...

În anul 1968, a apărut Mișcarea Special Olympics. Scopul acesteia este să ofere persoanelor cu nevoi speciale șansa de a-și descoperi și dezvolta calitățile fizice în diferite sporturi olimpice, de a-și demonstra curajul și bucuria de a participa. Prin antrenamentele și competițiile pe care le propune,

Special Olympics - Participă!

Special Olympics contribuie la integrarea socială a persoanelor cu nevoi speciale. Persoanele cu dizabilități intelectuale demonstrează că sunt apte să desfășoare activități fizice și să atingă performanțe sportive.

Motto-ul sportivilor Special Olympics este:

Vreau sa câștig! Dar dacă nu voi câștiga, vreau sa fiu curajos în încercarea mea!

Special Olympics este un program internațional care implică:

- ✪ peste 2 milioane de sportivi în peste 150 de țări
- ✪ peste 140 de mii de antrenori
- ✪ 26 de sporturi olimpice
- ✪ peste 20 de mii de competiții sportive organizate anual
- ✪ peste 1 milion de voluntari în toată lumea

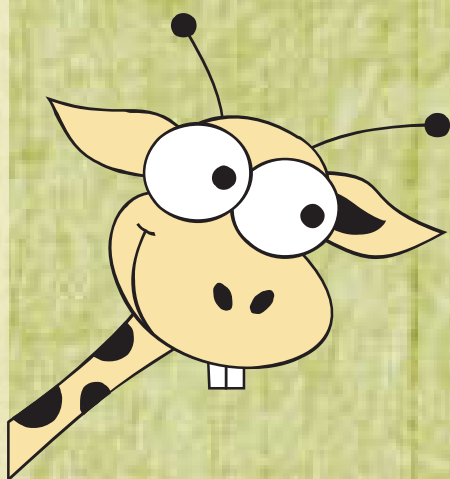
Fotbalul a devenit un sport al Special Olympics în anul 1979. La Jocurile de Vară Special Olympics din 2003, care au avut loc în Dublin, Irlanda, la competiția de fotbal au participat peste o mie de sportivi.

Programul Sporturi Unificate® reunește sportivi cu și fără dizabilități intelectuale, care au aptitudini sportive similare. Programul a fost lansat în anul 1988 și a avut ca scop reintegrarea persoanelor cu dizabilități intelectuale în comunitate, prin intermediul sportului.

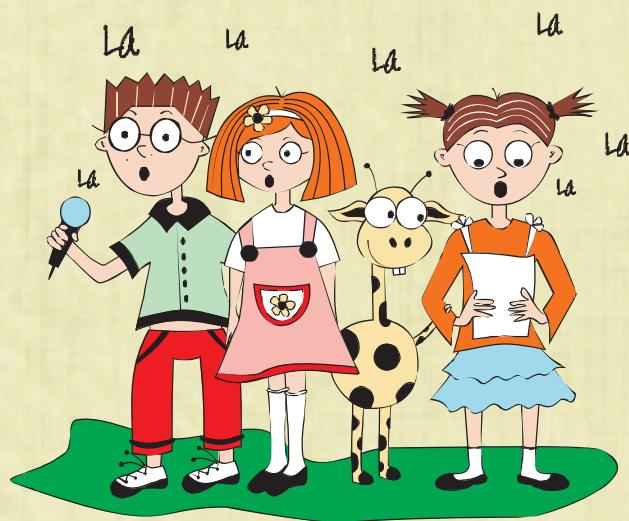
Mesajul Special Olympics a fost și continuă să fie promovat de-a lungul anilor de numeroase personalități marcante din lumea întreagă, printre care: Nelson Mandela, Arnold Schwarzeneger, Jon Bon Jovi, Michael Jordan, Nadia Comăneci.

Sugestii pentru profesori și educatori

- ★ Arătați așteptări pozitive și realiste față de copii.
- ★ Folosiți în discuțiile cu ei propoziții scurte și un limbaj simplu.
- ★ Folosiți imagini și diferite tehnici vizuale pentru a ușura înțelegerea informației noi.

Activități de timp liber

ANSAMBLU VOCAL

Spațiu

- Mărculești, Florești

Desfășurare

Unul dintre educatorii de la egal la egal din proiect face studii muzicale. Pentru că a întâlnit în școala auxiliară și alți copii pasionați de muzică, tânăra a format un ansamblu vocal împreună cu 4 fete. Ansamblul muzical s-a întrunit de două ori pe săptămână în incinta școlii auxiliare. Vestea despre talentul fetelor s-a răspândit repede și oricând în ambele școli din comunitate aveau loc evenimente culturale, ansamblul era invitat să cânte.

Materiale utilizate

- pian, combină muzicală, fonograme, microfon.

Este interesant că...

În lume se desfășoară mai multe forumuri, concerte și festivaluri internaționale de artă pentru persoanele cu nevoi speciale. Unul din ele este Festivalul European al Muzicii pentru Persoanele cu Dizabilități Intellectuale. Conform tradiției, acest eveniment se organizează din doi în doi ani în țara de proveniență a câștigătorului concursului din anul precedent. În noiembrie 2007 cea de-a VII-a ediție a festivalului a avut loc în Portugalia, iar gazda ediției din anul 2009 va fi Olanda.

Portativul cu patru linii și sistemul de redare a notelor muzicale prin silabe (do - re - mi - fa - sol - la - si) au fost inventate în secolul XI de un călugăr italian, Guido d'Arezzo. Călugărul a ales în acest scop o strofă dintr-un imn latin, în care melodia fiecărui vers începea cu o treaptă mai sus decât versul precedent. Citind prima silabă din fiecare vers al imnului, se obțin cele șapte note muzicale.

Sugestii pentru profesori și educatori

- ★ Bazați-vă pe cunoștințele și abilitățile actuale ale copiilor pentru a-i ajuta să se dezvolte.
- ★ Copiii care nu-și pot exprima emoțiile deseori pot avea un comportament inadecvat. Chiar dacă lor nu le place să se comporte rău, ei o fac pentru că s-au obișnuit cu aceasta. Ajutați-i să învețe conduite noi și încurajați-i de fiecare dată când le reușește ceva.
- ★ Sprijiniți copiii să-și dezvolte încrederea că se pot descurca în diferite situații.

Activități de timp liber

CONFEȚIONAREA MĂȘTILOR DE CIRC, COSTUMELOR ȘI MINGILOR DE JONGLARE

Spațiu

- Visoca, Soroca

Desfășurare

Copiii care au frecventat atelierul au confecționat măști, costume haioase, mingi pentru jonglare și alte elemente care nu lipsesc dintr-un circ. Participanții au învățat să se machieze ca niște clovni adevărați și au elaborat scenariul unor reprezentări de circ. După suficiente exersări și atunci când curiozitatea colegilor a atins cote maxime, copiii au organizat pentru aceștia o paradă a costumelor și măștilor pe care le-au confecționat. Spre deliciul publicului,

spectacolul a inclus și jonglerii cu mingi.

Materiale utilizate

- hârtie colorată, markere, foarfece, clei, scotch, creioane colorate, vopsele pentru pictură pe față, baloane, făină.
- Pentru mai multe idei despre confecționarea măștilor și costumelor, informați-vă din următoarele surse:

http://mysterya.green.tsu.ru/library/costumes/production_of_mask.html

<http://ecarnaval.ru/catalog/carnival/mask>

<http://www.kostyor.ru/moda/art16.html>

Este interesant că...

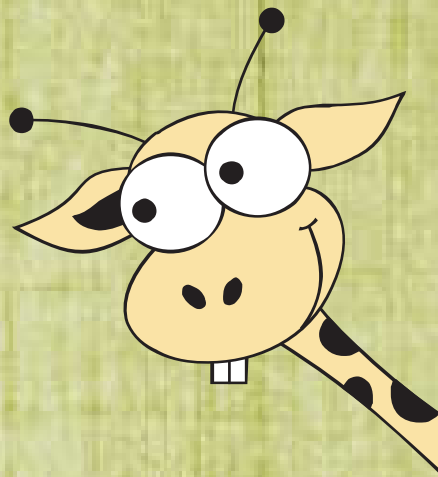
Noțiunea de „circ” provine de la cuvântul latinesc „circus”, care se traduce ca „cerc”. Prin circ este numit un fel aparte de artă, care constă din programe, spectacole, reprezentări ce au la bază trucul. Tot circ se numește și spațiul în care artiștii își prezintă numerele - o construcție cu acoperiș în formă de cupolă, manej și amfiteatru pentru spectatori.

Artistul de circ este o persoană care execută diferite numere acrobatice. El apare în public fie singur, fie cu un partener sau alături de animale (de exemplu, călărind un cal). Unele spectacole sunt făcute pe aparate de acrobație, de obicei, la înălțime. Alte spectacole au loc la sol, cu diferite obiecte ajutătoare (instrumente de jonglerie, trapez, frânghii, plase, foc, scaune și diferite taburete ș.a.). Adesea artistul își elaborează singur numărul, îl exersează și îl adaptează mult timp. Pentru a prezenta spectacolele de circ, artistul se antrenează ore în șir, își dezvoltă forța și alte abilități fizice.

După cum povestesc izvoarele istorice, clovneria este o artă ce există de peste 4500 de ani. Primul circ însă a fost creat abia în anul 1768, în Anglia. Întemeietorul acestuia a fost Philip Astley, care a și creat primul rol pentru clovn. Prima femeie care a devenit clovn a fost americanca Amelia Butler care a jucat cu aproape o sută de ani mai târziu și s-a bucurat de succes.

Sugestii pentru profesori și educatori

- ★ Oferiți copiilor cât mai multe oportunități de învățare activă.
- ★ În procesul de învățare, folosiți de multe ori repetiția.
- ★ Dezvoltați temeinic abilități de bază ale copiilor.
- ★ Folosiți muzica și jocurile pentru a facilita învățarea.

Activități de timp liber

ARTA PLASTICĂ ȘI APLICAȚII DIN PIELE. CONFEȚIONAREA FELICITĂRILOR DE ANUL NOU

Spațiu

- Mărculești, Florești
- Visoca, Soroca

Desfășurare

Atelierul de artă plastică s-a desfășurat în cadrul școlii auxiliare și a fost coordonat de către doi elevi ai acestei școli, cu suportul coordonatorilor adulți. Participanții la atelier au învățat tehnici de lucru cu pielea și de confecționare a tablourilor cu utilizarea fragmentelor de piele. Copiii au organizat o expoziție a lucrărilor create și au invitat semenii din ambele școli pentru a-și prezenta rezultatele muncii.

Confecționarea ilustratelor de felicitare a fost o activitate unică, organizată în ajunul Anului Nou.

Special Olympics - Participă!

Desigur, la dorința copiilor, ea ar putea fi desfășurată cu diferite ocazii. La această activitate au participat copii din ambele școli din comunitate, indiferent de abilitățile lor de a desena. Copiii au confecționat felicitări pentru persoanele dragi. Participanții s-au ajutat reciproc, iar unii din ei au pregătit desene care au fost utilizate ca tipare de către ceilalți.

Materiale utilizate

- hârtie A4, foarfece, clei, rigle, creioane simple, guaș, pensule, bucăți de piele artificială.
- hârtie, carton, foarfece, markere, carioca, creioane, radiere, acuarelă, guaș, plicuri, imagini cu personaje din desene animate.

Este interesant că...

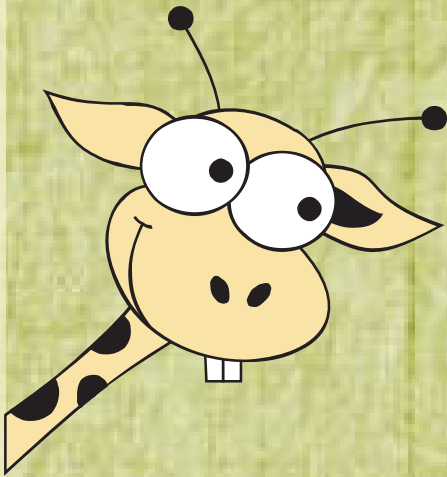
Egiptenii își exprimau urările și salutările utilizând sulurile de papyrus. În Evul Mediu schimbul de mănuși sau panglici era o formă de comunicare sentimentală. Felicitările din hârtie confecționate manual au început să fie folosite în Europa din secolul XV. În scurt timp, felicitările s-au transformat deja într-un cadou popular și un mod accesibil de comunicare. Acest lucru a fost posibil datorită dezvoltării tehnicilor de tipar și a introducerii timbrului poștal. Prima felicitare de Crăciun tipărită a apărut în Londra în 1843. La început, cele mai populare erau felicitările de Sf. Valentin și de Crăciun, fiind urmate și de ilustrate cu alte ocazii.

Sugestii pentru profesori și educatori

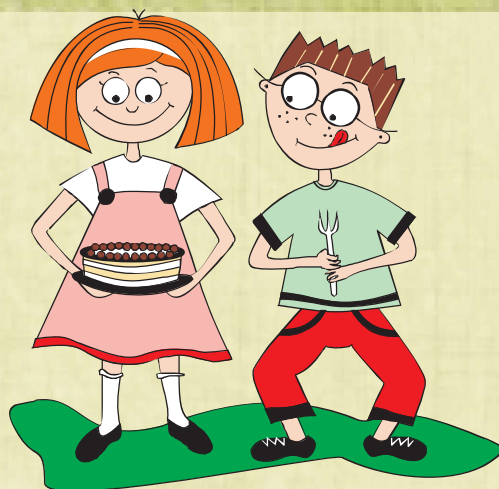
Unii copii nu sunt foarte sociabili. Ei au prieteni, dar nu au nevoie de o interacțiune permanentă cu aceștia pentru a fi fericiți. Acestor copii le place să

petreacă ore în șir singuri. Se poate întâmpla ca ei să se plictisească atunci când petrec mult timp într-un grup mare. Printre activitățile care îi fac să se simtă bine sunt lectura, arta, lucrul la calculator, jocurile de construcții sau cu păpușile.

Pentru ca și copiii mai retrași să stabilească relații și să-și dezvolte talentele, ajutați-i să găsească prieteni cu aceleași interese. Propuneți-le o gamă largă de activități și lăsați-i pe ei să aleagă, fără a insista să se implice în prea multe din ele. Deseori copiii retrași aleg activitățile în grupuri mici, în care își pot dezvolta noi abilități.

Activități de timp liber

ATELIERE DE PREPARARE A MÂNCĂRII ȘI DULCIURILOR

Spațiu

- Crihana Veche, Cahul
- Visoca, Soroca

Desfășurare

Atelierul s-a desfășurat săptămânal în cadrul școlii auxiliare. În decursul câtorva luni, copiii au învățat să gătească mai multe feluri de mâncare și au cunoscut diferite secrete culinare.

Primul atelier a constatat din subiecte teoretice, copiii s-au familiarizat cu utilajul pe care îl vor folosi și au aflat care sunt regulile de securitate și igienă a lucrului într-o bucătărie. Pentru a-și arăta suportul și a încuraja activitatea copiilor, direcția școlii auxiliare a oferit fiecărui participant câte un șorț și o bonetă.

Înainte de fiecare activitate a atelierului, erau selectați 3 participanți care aveau responsabilitatea

să găsească o rețetă și să întocmească lista produselor necesare pentru prepararea ei. Cumpărăturile erau făcute de copii împreună cu coordonatorul adult. Astfel copiii au avut posibilitatea să-și dezvolte abilitățile de distribuire a resurselor disponibile.

Deoarece erau 20 de participanți, pe durata desfășurării atelierului, copiii formau 2 echipe și, cu ajutorul adulților, găteau același fel de mâncare. Coordonatorii le explicau participanților pașii în prepararea rețetei, iar copiii divizau sarcinile între ei astfel, încât să participe fiecare din ei.

Copiii au fost bucuroși să prepare și să guste din bucatele pe care le-au gătit singuri: salată de varză proaspătă și castraveți, salată cu ciuperci, salată de ridiche, ouă prăjite, omletă, plăcinte cu brânză, borș cu sfeclă. Participanții au fost mândri că au reușit să gătească și cartofi fri - mâncare tradițională americană, care se servește și într-o celebră rețea de restaurante.

În cadrul atelierului de preparare a dulciurilor, copiii au aflat cum să gătească produse de cofetărie respectând toți pașii pentru producerea lor. Înainte de fiecare atelier, copiii decideau ce dulciuri vor pregăti la următoarea întâlnire. În timpul atelierului, coordonatorii adulți explicau și arătau fiecare pas pe care trebuie să-l urmeze copiii pentru a obține tipul de dulciuri preparat, iar participanții se implicau în toate etapele de preparare a acestora.

Copiii au învățat să facă: biscuiți, chec cu stafide și prune uscate, tort cu cacao și smântână, tort cu nuci și smântână, prăjituri cu zahăr ars, bomboane din gelatină. În afara faptului că a adus noi cunoștințe, atelierul a fost și distractiv. În așteptarea prăjiturilor

care erau la cuptor, participanții cântau și spuneau glume. Ceilalți elevi din școală erau curioși să afle ce dulciuri fac colegii lor, mai ales că mirosul acestora se răspândea de fiecare dată când se adunau cofetarii. Pentru a arăta semenilor ce prăjituri delicioase pot face, copiii au copt într-o zi biscuiți pentru toată școala.

Materiale utilizate

- bonetă și șorț pentru fiecare copil, plită electrică, cuptor, tavă de copt, forme pentru biscuiți, tigaie, cratițe, cuțite, mixer, sucitoare, produse alimentare în funcție de felul de bucate și dulciuri care urmează să fie gătit.

Este interesant că...

În restaurantele japoneze totul este la vedere, de la locul unde se pregătesc bucatele până la cele unde sunt servite, pentru ca toți clienții să fie siguri că normele de igienă sunt respectate cu strictețe.

Miezul de nucă întrece după valoarea sa nutritivă de trei ori pâinea, de zece ori laptele și de treisprezece ori merele. El conține o cantitate mare de vitamina C.

Paiul nu este o invenție modernă. În Egiptul Antic, oamenii sorbeau băuturi răcoritoare cu un pai de trestie.

Chipsurile au fost inventate dintr-un simplu moft. În meniul unui restaurant din New York, la sfârșitul secolului XIX, erau considerați foarte speciali cartofii prăjiți în stil francez, adică tăiați groși. Un client s-a plâns bucătarului că cei pe care i-a primit el

sunt tăiați prea gros. După ce i s-au respins a treia oară cartofii prăjiți „prea groși”, bucătarul s-a enervat. A vrut să-i facă în ciudă clientului mofturos și a tăiat cartofii atât de subțiri încât, atunci când erau prăjiți, nici nu puteau fi înțepați cu furculița. Spre surprinderea bucătarului, clientul a fost încântat și a recomandat cartofii celorlalți clienți. Așa bucătarul a gătit toată seara numai cartofi prăjiți foarte - foarte subțiri. În curând restaurantul a început să-i comercializeze ambalați și așa s-a ajuns la popularitatea lor din ziua de azi.

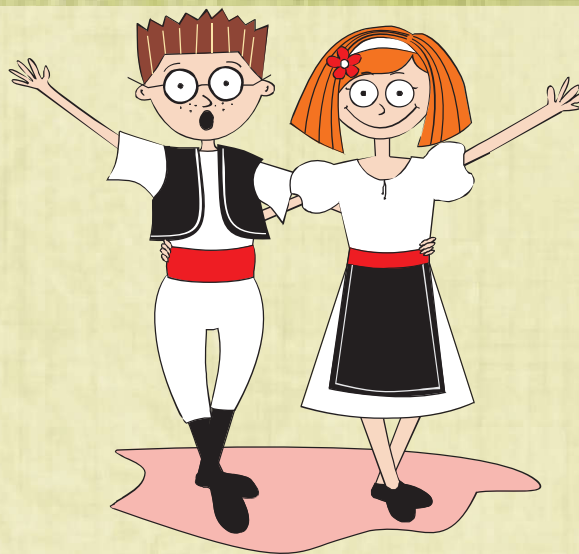
Sugestii pentru profesori și educatori

Când copiii învață sau activează în grupuri sau în perechi, ei pot face schimb de idei și cooperează pentru a atinge un scop.

Grupurile pot fi formate din copii cu diferite vârste, abilități, interese și talente. Astfel ei învață să îndeplinească diferite roluri, să comunice, să se ajute unii pe alții. În cadrul grupurilor, copiii se cunosc mai bine, învață unii de la alții și își fac prieteni. Astfel activitățile în grup sunt esențiale în dezvoltarea deprinderilor de viață.

Pentru a-i ajuta pe copii să comunice și să activeze în grup, elaborați împreună cu ei o listă de reguli, care ar asigura fiecărui membru posibilitatea să-și spună părerea, să analizeze lucrul colegilor, să participe la luarea deciziilor de grup.

Activități de timp liber

DANSURI POPULARE

Spațiu

- Visoca, Soroca

Desfășurare

Un grup de copii, alcătuit din elevi ai școlii auxiliare și ai liceului din comunitate, a frecventat cercul de dansuri populare. Activitatea grupului a fost coordonată de doi adulți din ambele instituții de învățământ și s-a desfășurat săptămânal, timp de câteva luni. Pe durata lecțiilor, copiii au învățat să danseze: Sârba de la Visoca, Ciuleandra, Hora și Bătuta. Atunci când ansamblul coregrafic și-a format un repertoriu și copiii s-au simțit siguri de sine, ei au organizat o prezentare a celor învățate pentru semenii din ambele școli.

Materiale utilizate

- combină muzicală, înregistrări de cântece,

costume naționale.

Este interesant că...

În peste 40 de țări din întreaga lume, oameni de diferite vârste și cu diferite probleme fizice, chiar deplasându-se în scaune cu rotile, dansează pentru a-și menține o bună formă fizică și a petrece timpul distractiv împreună cu ceilalți. Dansurile persoanelor cu dizabilități fizice sunt din ce în ce mai populare și actualmente sunt recunoscute oficial ca sport para-olimpic.

Persoanele cu nevoi speciale practică diferite stiluri de dans - clasice, latino-americe, sportive, de salon sau populare. Există mai multe modalități în care oamenii cu probleme fizice sunt încurajați să danseze:

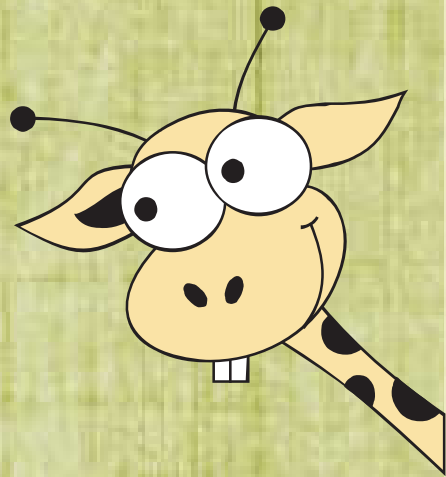
- Dansul combinat: o persoană sănătoasă fizic și o persoană cu dizabilitate dansează în pereche diferite stiluri (tango, vals, samba, cha cha cha ș.a.).
- Dansul în doi: ambii parteneri de dans au anumite probleme de sănătate.
- Dansul în grup: un grup de oameni, dintre care unii au dizabilități fizice, iar alții sunt fără dizabilități, dansează ca o formație.
- Dansul solo: o persoană în scaun cu rotile dansează singură.

Flamenco este un stil de muzică și dans provenit din Spania, care a apărut la intersecția tradițiilor a

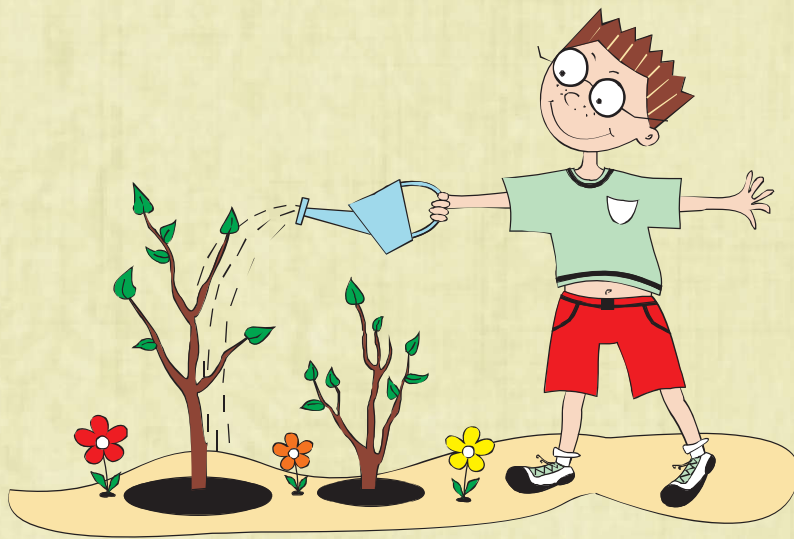
două popoare - țigani și spaniolii din zona de sud. Acest stil include mai multe variații, care se deosebesc prin ritm. Dansurile și cântecele flamenco sunt însoțite de ghitară și percuție (bătăi ritmice din palme, cahon - instrument asemănător cu o tobă sau castaniete - instrument format din două plăcuțe de lemn sau de fildeș care sunt prinse ca o scoică și lovite ritmic una de alta).

Sugestii pentru profesori și educatori

- ★ Stabiliți clar care sunt regulile activității și care sunt așteptările dumneavoastră.
- ★ Divizați sarcinile în etape sau pași mai mici.
- ★ Apreciați verbal și nonverbal orice realizare sau mic succes al copiilor.
- ★ Asigurați-vă că spațiul în care copiii practică activități interactive este suficient de mare și potrivit în acest scop.

Activități de timp liber

ACȚIUNI DE PROTEJARE A MEDIULUI

Spațiu

- Sărata Galbenă, Hâncești

Desfășurare

Elevii, împreună cu profesorii, au făcut o analiză a problemelor din comunitatea lor și au decis să contribuie prin câteva activități la protejarea mediului ambiant. La această serie de acțiuni, prin care s-a urmărit curățarea și înverzirea unor zone din comunitate, au participat în jur de 60 copii, dintre care mai mult de jumătate au fost elevi ai școlii auxiliare. Primăvara, copiii împreună cu câțiva adulți din ambele școli, au curățat cele trei izvoare din localitate, au sădit flori și copăcei în preajma acestora. De asemenea, copiii au vizitat Monumentul în memoria evreilor reperați, unde au făcut curățenie și au sădit flori. Participarea la

aceste acțiuni le-a amintit copiilor despre importanța colectării deșeurilor și le-a dezvoltat responsabilitatea pentru menținerea unui mediu natural favorabil vieții.

Materiale utilizate

- var, perii, căldări, mături, greble, sape, pachete pentru gunoi.

Este interesant că...

Termenul „ecologia” a provenit de la cuvintele grecești „ecos” - casă și „logos” - știință. Cuvântul a fost creat în 1866 de naturalistul german Ernst Haeckel, mare admirator al teoriei lui Charles Darwin. Ecologia studiază legătura dintre organisme și mediul lor de viață.

Pentru a face ca protecția mediului să fie o preocupare a tuturor oamenilor, unele zile din calendar au fost dedicate acestui domeniu și sunt sărbătorite prin evenimente speciale peste tot în lume. Iată câteva date din calendarul ecologic:

- 16 septembrie - Ziua Mondială a Stratului de Ozon
- 23 septembrie - Ziua Mondială a Curățeniei
- 4 octombrie - Ziua Mondială a Animalelor
- 31 octombrie - Ziua Internațională a Mării Negre
- 22 martie - Ziua Mondială a Apei
- 7 aprilie - Ziua Mondială a Sănătății
- 22 aprilie - Ziua Mondială a Pământului
- 10 mai - Ziua Păsărilor și Arborilor
- 15 mai - Ziua Internațională de Acțiune pentru Climă
- 5 iunie - Ziua Mondială a Mediului

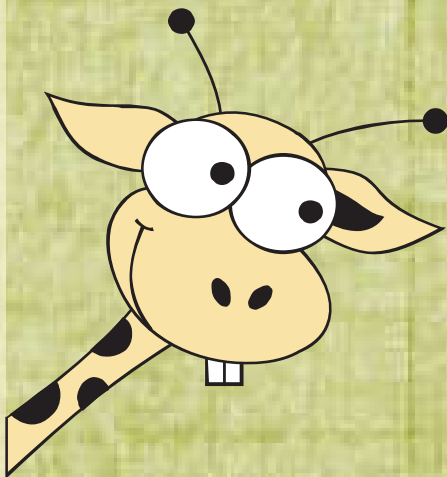
9 august - Ziua Internațională a Grădinilor Zoologice și Parcurilor

Mișcarea Ecologistă din Moldova a fost constituită în anul 1991 și activează pe întreg teritoriul țării.

Florile reacționează la sentimentele omului. Un experiment cu două ghivece de flori a demonstrat că floarea căreia i se adresau cu dragoste și tandrețe se dezvoltă de minune, în timp ce planta care era lipsită de afecțiune se ofilea.

Sugestii pentru profesori și educatori

- ★ Comunicați zilnic individual cu fiecare copil.
- ★ Implicați copiii cât mai mult în activitățile de zi cu zi ale școlii și comunității.
- ★ Oferiți copiilor cât mai multe ocazii de comunicare și activități în grup.

OLIMPIADA ACTIVITĂȚILOR DE TIMP LIBER

Olimpiada Activităților de Timp Liber s-a desfășurat în două ediții (2007, 2008) și a urmărit scopul de a crea un spațiu comun de comunicare pentru copiii din școlile auxiliare și cei din licee. În total, la activitățile Olimpiadei au participat 100 copii din 5 comunități, 30 educatori de la egal la egal împreună cu adulții coordonatori și voluntari ai CIDDC.

Programul Olimpiadei a purtat un caracter practic, copiii având posibilitatea să se înscrie, la dorință, la unul din cele 5 ateliere de lucru propuse. Printre acestea au fost: (1) animații și jocuri de timp liber, elemente de teatru social (la tema prevenirii traficului de ființe umane); (2) atelier de confecționare a păpușilor de teatru și origami; (3) aplicații din plastic și materiale reciclabile, confecționarea machetei unui stadion; (4) confecționarea mingilor pentru jonglare și a costumelor pentru clovni; (5) confecționarea brățărilor și colierelor, confecționarea steagului și a simbolicii echipei de fotbal.

La finele Olimpiadei, copiii au prezentat rezultatul activității lor colegilor din celelalte ateliere, adulților care i-au însoțit, rudelor și prietenilor care i-au vizitat. Participanții au apreciat atmosfera prietenoasă în care s-au desfășurat atelierele și posibilitatea de a colabora cu semenii din alte comunități.

Materiale utilizate

- carioca, acuarelă, guaș, creioane, pânză, vopsea pentru pânză, lână, rigle, pensule, paie,

chibrituri, carton, ață, hârtie, plastilină, clei (dacă e posibil, pistol cu clei din silicon), foarfece, sticle de plastic, piele artificială.

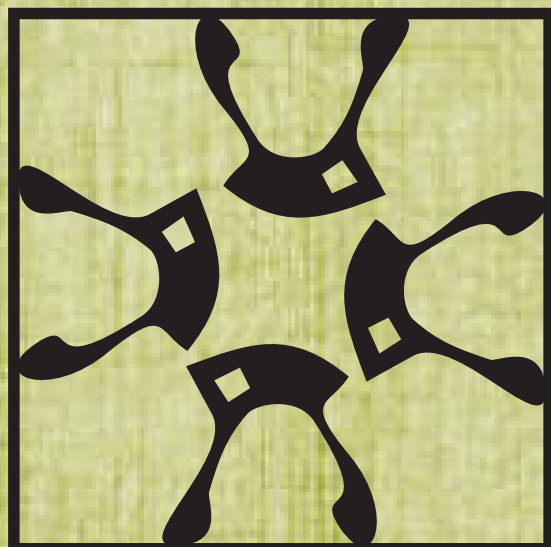
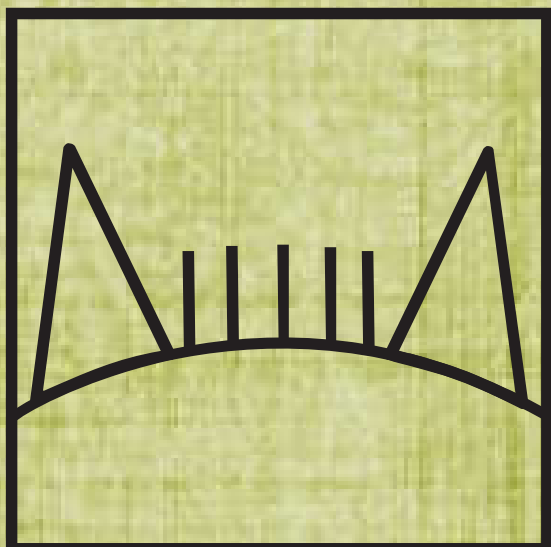
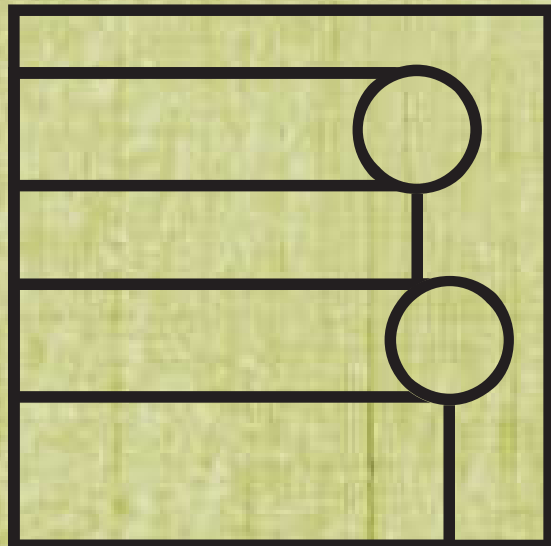
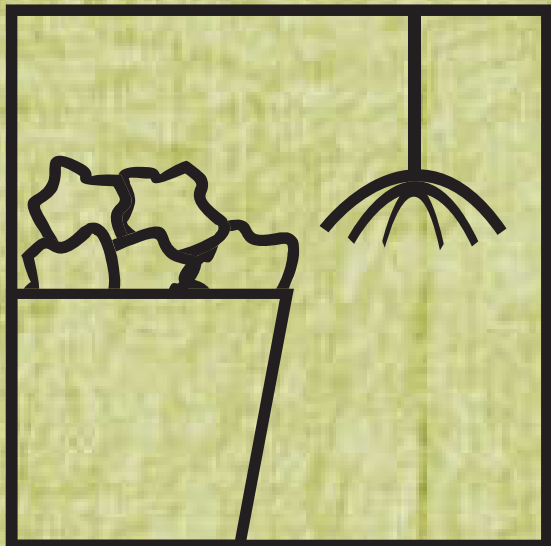
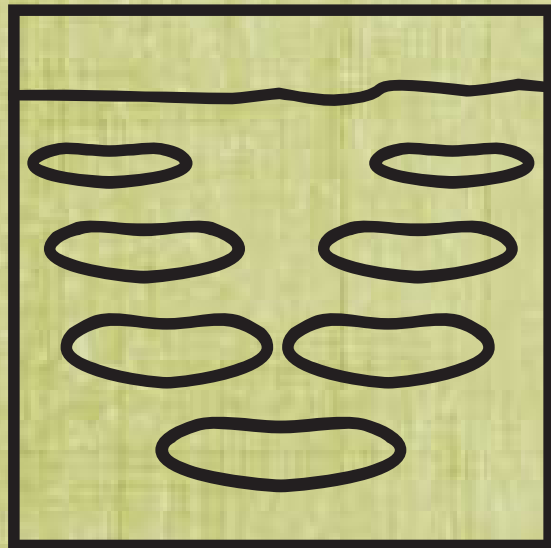
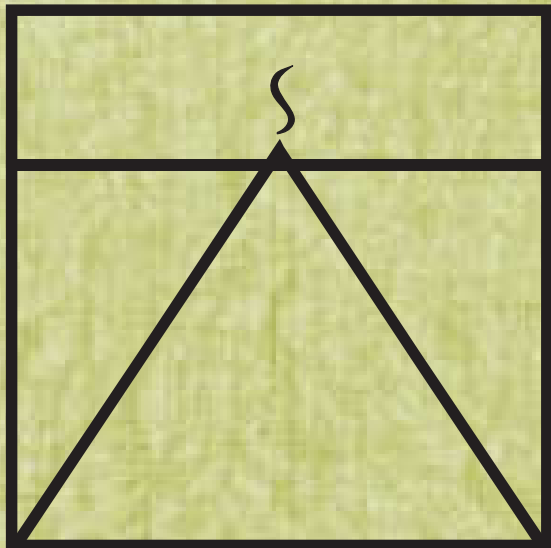
Este interesant că...

Scriitorul de comedie Roger Price a elaborat în 1952 o serie de imagini - ghicitori, pe care le-a numit în limba engleză „doodle”, cuvânt inventat de el pe baza a două noțiuni care se traduc prin desen schematic, mâzgălitură („doodle”) și enigmă („riddle”).

Imaginile - ghicitori sunt deosebite datorită faptului că este imposibil de spus cu siguranță ce anume reprezintă ele. Deoarece nu există un răspuns evident la întrebarea „Ce redă imaginea?”, oamenii pot presupune foarte multe lucruri și toate vor fi corecte.

Imaginile - ghicitori pot fi utilizate în diferite moduri, de la petrecerea distractivă a timpului liber, până la dezvoltarea creativității și capacității de a vedea o situație din mai multe puncte de vedere.

Sugestii pentru profesori și educatori

Copiii învață din felul în care trăiesc

Dacă copiii trăiesc în încurajare, ei învață să fie încrezători.

Dacă copiii trăiesc în apreciere, ei învață să aprecieze.

Dacă copiii trăiesc în aprobare, ei învață să se placă pe ei înșiși.

Dacă copiii trăiesc în acceptare, ei învață să găsească dragostea în lume.

Dacă copiii trăiesc în generozitate, ei învață să fie generoși.

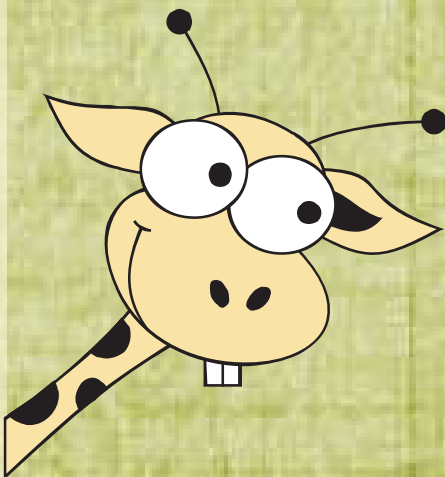
Dacă copiii trăiesc în cinste și dreptate, ei învață ce înseamnă adevărul și justiția.

Dacă copiii trăiesc în siguranță, ei învață să capete încredere în sine și în cei din jurul lor.

Dacă copiii trăiesc în prietenie, ei învață că lumea este un loc frumos în care poți trăi.

Dacă copiii trăiesc cu seninătate, ei învață să aibă mintea împăcată.

Dorothy L. Nolte

Anexe

Activități în proiectul „Special Olympics - Participă!”

CHESTIONAR DE EVALUARE A INTERESELOR ȘI NECESITĂȚILOR COPILOR

Dragă prietene,

Completând acest chestionar, ne ajuți să creăm în comunitatea ta activități de timp liber conform dorințelor, intereselor și necesităților tale. Te rugăm să completezi spațiile libere scriind cât mai citeț.

Data _____

Clasa: 1-4 5-8

Sexul: Fată Băiat

1. Scrie 3 activități pe care le faci cel mai des în timpul tău liber:

➤ _____
➤ _____
➤ _____

2. Scrie 3 activități pe care nu le practici acum, dar pe care ți-ar plăcea să le faci în timpul liber:

➤ _____
➤ _____
➤ _____

Manualul Participă!

Programul „Special Olympics - Participă!” a fost elaborat în anul 2002 de Organizația „Special Olympics”. Acest program familiarizează copiii cu experiența Special Olympics și cu toate aspectele pozitive pe care această mișcare le promovează. Copiii care participă la acest program conștientizează abilitățile pe care le au persoanele cu nevoi speciale atât pe terenul de joc, cât și în afara acestuia. Cel mai important însă este faptul că acești copii sunt încurajați să schimbe ei înșiși ceva. Acest manual vorbește despre lumea învingătorilor Special Olympics și este o poartă prin care tinerii pot să descopere o cale spre o societate mai bună pentru noi toți.

Manualul Participă! este format din 4 lecții, materiale și fișe pentru activități, realizate astfel încât să poată fi predate atât în școli generale, licee, cât și în școlile speciale. Principalele obiective ale programului sunt:

- Înțelegerea, acceptarea și prețuirea diferențelor, dar și a calităților fiecărei persoane.
- Identificarea și respectarea diferitelor talente, aptitudini și abilități individuale.
- Dezvoltarea unui simț al înțelegerii și toleranței față de sportivii Special Olympics și față de persoanele cu dizabilități.
- Încurajarea elevilor să participe la activități de voluntariat care sprijină activitatea Special Olympics.

Cele 4 lecții sunt astfel structurate, încât asimilarea noilor cunoștințe se bazează pe informațiile

acumulate la lecția anterioară:

1. Conștientizarea

Acumularea cunoștințelor despre formarea stereotipurilor și cum pot genera acestea un comportament nepotrivit.

2. Înțelegerea

Explicarea termenilor de discriminare, aversiune.

3. Inspirația

Stabilirea unor modele de urmat - sportivii Special Olympics.

4. Acțiunea

Încurajarea elevilor ca, prin comportamentul lor, să schimbe atitudini în școlile și comunitatea din care fac parte.

Manualul Participă! cuprinde informații legate de o serie de subiecte:

- Dizabilitatea intelectuală.
- Mișcarea Special Olympics.
- Stereotipuri - daunele pe care acestea le pot pricinui și modalități de evitare a acestora.
- Acceptarea persoanelor cu dizabilități.
- Stabilirea unor obiective.
- Sportivi Special Olympics care au reușit să depășească obstacole în ciuda barierelor sociale.
- Modalități de lucru în echipă, care să contribuie la schimbarea atitudinii în școli și comunități.

Resurse consultate

1. Curiozități de ieri și de azi între legendă și realitate. Coord. Ala Bujor, Chișinău, Editura Epigraf, 2007
2. <http://www.inclusion-international.org/> Supporting Children with Disability. A Parent & Family Information Kit
3. <http://www.laidlawfdn.org/cms/file/children/wotherspoon.pdf> The Dynamics of Social Inclusion
4. <http://www.arte-flamenco.ru/>
5. http://www.wheelchairdancesportusa.org/useful_links.html
6. <http://www.timpul.mdl.net/Rubric.asp?idIssue=459&idRubric=461>
7. <http://www.go.ise.ro/povol/13.htm>
8. <http://terraincognito.ru/content/view/261/253/>
9. <http://www.gustos.ro/articole/newslettergustos-ro/jurnalul-unui-cartof.html>
10. <http://ro.wikipedia.org/wiki/Ecologie>
11. <http://www.util21.ro/util21/curiozitati-stiati-ca-11.htm>
12. <http://www.ecomagazin.ro/calendar/2007/oct/>
13. http://www.prodidactica.md/viitor/Viitor_rom/metafore_3.htm
14. <http://www.doodles.com/archive.html>
15. http://www.superidea.ru/2007/09/22/drudl_doodle_62.html

Notițe

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

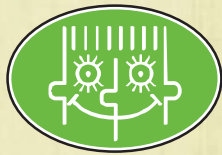
.....

.....

.....

.....

.....

CIDDC

Practici de succes „Participă!”

Coordonare: Yeaceslav Luca

Text: Daniela Platon

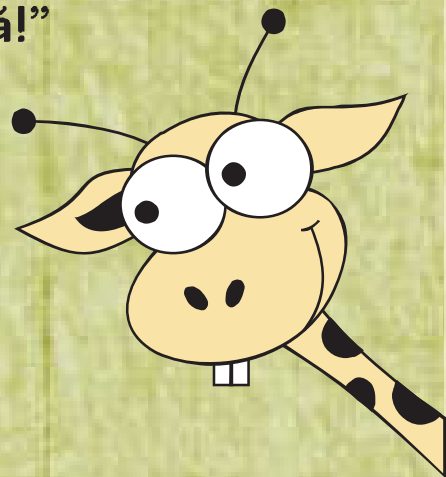
Design: Oleg Culea

Imagini: Cristina Candu-Culea

Tipar: Bons Offices

Produce: CIDDC

Tiraj: 1 000 ex.

Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului

str. Eugen Coca 15, Chișinău, MD-2008,

Republica Moldova

Tel./Fax: (+373 22) 71.65.98, 74.78.13, 74.46.00

E-mail: ciddc@yahoo.com

www.childrights.md